

Turinys

I. BENDRI KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ RINKOS DUOMENYS	3
II. KIS DALYVIAI.....	4
III. KIS TURTAS.....	5
IV. KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI	6
V. KIS INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA.....	7
VI. LIETUVOJE VIEŠAI PLATINAMI UŽSIENIO KIS.....	9

Lentelių sąrašas

1 lentelė. KIS rinkos duomenys 2011 m. gruodžio 31 d.....	3
2 lentelė. Svertiniai KIS vienetų verčių pokyčiai	6
3 lentelė. KIS vienetų verčių pokyčiai	6

Paveikslų sąrašas

1 pav. KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita 2004–2011 m.	3
2 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2011 m. gruodžio 31 d.	3
3 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2011 m. gruodžio 31 d.....	3
4 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VĮ 2011 m. gruodžio 31 d.	4
5 pav. Daugiausia dalyvių turintys KIS 2011 m. gruodžio 31 d.	4
6 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ 2011 m. gruodžio 31 d.	5
7 pav. KIS valdomas turtas 2011 m. gruodžio 31 d.	5
8 pav. Pasaulio rinkas atspindinčių indeksų pokyčiai.....	6
9 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2011 m. gruodžio 31 d.	7
10 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis 2011 m. gruodžio 31 d.	7
11 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas 2011 m. gruodžio 31 d.....	7
12 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valutas 2011 m. gruodžio 31 d.....	7
13 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2011 m. gruodžio 31 d.....	7
14 pav. Tiesioginių KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2011 m. gruodžio 31 d.....	8
15 pav. Tiesioginių KIS investicijų pasiskirstymas pagal regionus 2011 m. gruodžio 31 d.	8
16 pav. Visos KIS investicijos Lietuvoje ir užsienyje 2011 m. gruodžio 31 d.	8
17 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita 2005–2011 m.	9
18 pav. Lietuvoje registruotų KIS ir užsienio KIS platinimas bei išpirkimas	9
19 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją 2011 m. gruodžio 31 d.	9
20 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją 2011 m. gruodžio 31 d.	9

Santrumpos

IF	investicinis fondas
IFP	išvestinės finansinės priemonės
IKKB	investicinė kintamojo kapitalo bendrovė
KIS	kolektyvinio investavimo subjektas
SVP	skolos vertybiniai popieriai
VĮ	valdymo įmonė
VP	vertybiniai popieriai
VPK	Vertybinių popierių komisija
VRE	Vidurio ir Rytų Europa
VVP	Vyriausybės vertybiniai popieriai

Ši apžvalga apima bendrą visų Lietuvoje veikiančių kolektyvinio investavimo subjektų 2011 m. ketvirtojo ketvirčio ir 2011 m. veiklos analizę, tokio tipo apžvalgos rengiamos nuo 2005 m. pradžios.

Rengiant šią apžvalgą naudoti Lietuvos banko, valdymo įmonių, platintojų, *Bloomberg* ir kiti duomenys, paskelbti iki 2011 m. gruodžio 31 d.

Leidinio koordinadorius Finansinių paslaugų ir rinkų analizės skyriaus specialistas Audrius Šilgalis, tel. (8 5) 268 0524, el. p. asilgalis@lb.lt

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

I. BENDRI KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ RINKOS DUOMENYS

2011 m. pabaigoje rinkoje veikė 28 KIS

2011 m. pabaigoje Lietuvoje 10 valdymo įmonių, prižiūrimų VPK¹, buvo įsteigusios 30 KIS (29 IF ir 1 IKKB): 11 akcijų, 1 SVP, 7 mišraus investavimo, 1 pinigų rinkos, 2 privataus kapitalo, 5 nekilnojamojo turto ir 3 alternatyvaus investavimo KIS. Be to, 3 sudėtiniai KIS, priskirti prie mišraus investavimo fondų, turėjo 13 subfondų: 9 akcijų, 1 pinigų rinkos, 2 mišraus investavimo ir 1 SVP. 17 Lietuvoje įsteigtų KIS yra specialieji, 13 – suderintieji. Iš 2011 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje veikusių fondų 2 nekilnojamojo turto, 2 privataus kapitalo, 2 akcijų ir 1 mišraus investavimo fondas (turintis 2 subfondus) neturėjo investicijų ir dalyvių.

Toliau apžvalgoje nagrinėjami tik investicinę veiklą vykdančios KIS, o sudėtinio KIS subfondai vertinami kaip atskiri fondai, todėl keičiasi bendras fondų skaičius (žr. 1 lentelę).

2011 m. ketvirtąjį ketvirtį įvykė pokyčiai KIS rinkoje

2011 m. lapkričio 24 d. VPK, išnagrinėjusi UAB „Finasta Asset Management“ prašymą ir susijusią medžiagą, pritarė uždaro tipo nekilnojamojo turto investicinio fondo „My Residence“ taisyklėms ir visam prospektui. Šis fondas yra skirtas profesionaliesiems investuotojams.

2011 m. lapkričio 24 d., atsižvelgdama į UAB „Dovre Forvaltning“ prašymą ir susijusią medžiagą, VPK patvirtino suderintojo investicinio fondo „Dovre Inside Nordic“ taisyklės, visą ir sutrumpintą prospektus.

2011 gruodžio 22 d. VPK, atsižvelgusi į UAB „F. International Asset Management“ prašymą, pripažino netekusiu galios 2011 m. gegužės 19 d. VPK sprendimą dėl leidimo patvirtinti UAB „F. International Asset Management“ sudaromo specialiojo investicinio fondo, investuojančio į kitus KIS, „FIAM Global Fund of Funds“ taisyklės, visą bei sutrumpintą prospektus ir leisti sudaryti depozitoriumo paslaugų sutartį su AB „SEB bankas“.

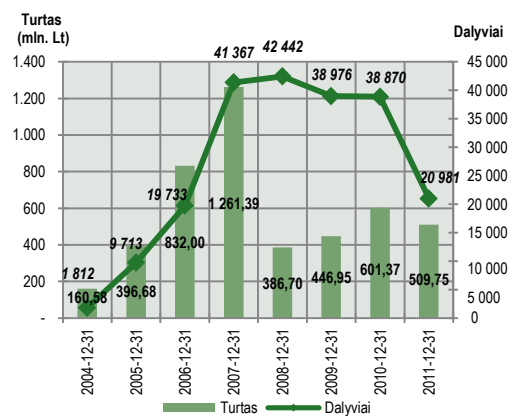
Ir 2011 m. populiariausi buvo akcijų KIS

2011 m. sumažėjo KIS valdomas turtas ir juose kaupiančių dalyvių skaičius (žr. 1 pav.). Metų pabaigoje bendra KIS investicinių portfelių vertė buvo 509,75 mln. litų, o KIS dalyvių skaičius – beveik 21 tūkst. Tiek turto dydžiu, tiek dalyvių skaičiumi kitas KIS grupes lenkė akcijų KIS (žr. 2 ir 3 pav.), į kuriuos buvo investavę net 77,19 proc. visų KIS dalyvių (16,2 tūkst.), tačiau akcijų KIS turtas sudarė tik 41,04 proc. viso KIS turto (III ketv. pabaigoje – 40,0 proc.). Antra pagal dydį fondų grupė – mišraus investavimo KIS, kuriems teko 27,06 proc. turto ir 15,87 proc. visų dalyvių. Pagal vienam KIS tenkantį turtą didžiausi buvo mišraus investavimo KIS, kurių turtas vidutiniškai sudarė – 27,6 mln. litų. Prieš metus vidutinis šios grupės fondo dydis buvo 19,4 mln. litų. Antri pagal vidutinį fondo dydį buvo pinigų rinkos KIS. Jų turtas vidutiniškai sudarė 25,9 mln. litų, o 2010 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje – 39,9 mln. litų. Nagrinėjant tarp smulkiųjų investuotojų populiariausias fondų grupes (angl. *Retail Funds*), paaiškėjo, kad vienam akcijų fondo dalyviui vidutiniškai teko po 12,92 tūkst. litų šios fondų grupės turto, mišraus investavimo fondų dalyviui – apie 41,43 tūkst., obligacijų fondų dalyviui – 43,31 tūkst. litų, o didžiausia suma vidutiniškai teko į pinigų rinkos fondus investuojantiems asmenims – 74,52 tūkst. litų.

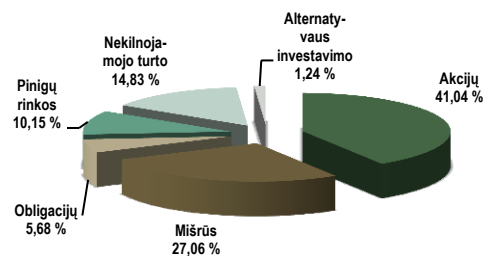
1 lentelė. KIS rinkos duomenys 2011 m. gruodžio 31 d.

KIS rūšis	KIS skaičius	Dalyvių skaičius	Turtas, mln. Lt	Vidutinė KIS vertė, mln. Lt
Akcijų	17	16 195	209,22	12,31
Mišrūs	5	3 330	137,95	27,59
Obligacijų	2	668	28,93	14,47
Pinigų rinkos	2	694	51,72	25,86
Nekilnojamojo turto	3	79	75,62	25,21
Alternatyvaus investavimo	3	15	6,31	2,10
Iš viso	32	20 981	509,75	15,93

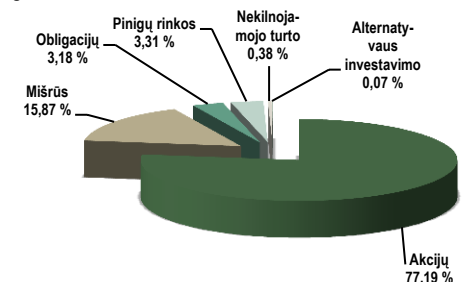
1 pav. KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita 2004–2011 m.

2 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2011 m. gruodžio 31 d.

3 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2011 m. gruodžio 31 d.

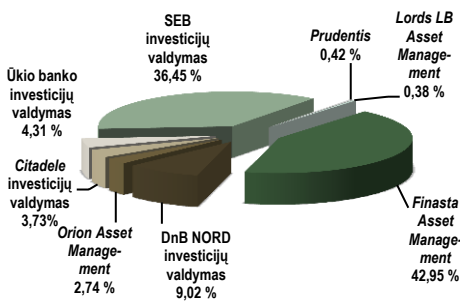

¹ Nuo 2012 m. sausio 1 d. VPK funkcijos perduotos Lietuvos bankui.

² KIS dalyvių skaičius nustatomas sudėjus kiekvieno KIS dalyvių skaičių, jei tas pats asmuo yra investavęs į kelis skirtingus

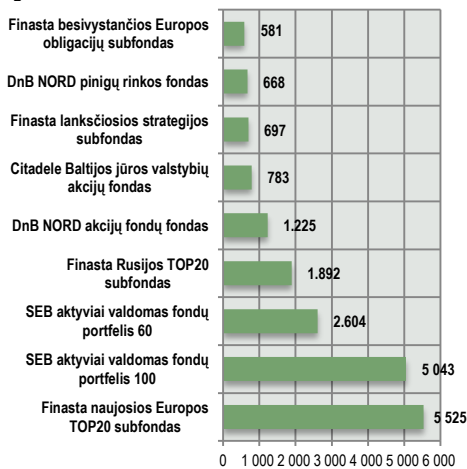
II. KIS DALYVIAI

4 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VI* 2011 m. gruodžio 31 d.

*Neįtrauktos UAB „MP Pension Funds Baltic“ ir UAB „Synergos Capital International“, kurių valdomi KIS 2011 m. gruodžio 31 d. neturėjo dalyvių.

5 pav. Daugiausia dalyvių turintys KIS 2011 m. gruodžio 31 d.

dalyviais. Kitaip negu 2010 m. ketvirtojo ketvirčio apžvalgoje, šioje nebeanalizuojami UAB „MP Pension Funds Baltic“, UAB „F. International Asset Management“, UAB „Synergos Capital International“ valdomi fondai. Jie 2011 m. panaikinti arba metų pabaigoje neturėjo valdomo turto ir dalyvių.

Daugiau nei 1 000 dalyvių turėjo tik 5 fondai

Investiciniai fondai, kurių dalyviais gali būti ir smulkieji investuotojai, labai skiriasi pagal dalyvių skaičių. Didžiausias fondas pagal dalyvių skaičių buvo „Finasta naujosios Europos TOP20 subfondas“, turintis 5 525 dalyvius (žr. 5 pav.). Toliau rikiavosi „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 100“ – 5 043 dalyviai, „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60“ – 2 604 dalyviai. Į „Finasta Rusijos TOP20 subfondas“ buvo investavę 1 892 asmenys, į „DnB NORD akcijų fondų fondas“ – 1 225. Net 18 iš 32 šioje apžvalgoje analizuojamų fondų dalyvių skaičius nesiekė 100, o daugiau nei 1 000 dalyvių turėjo tik 5 fondai.

Vidutinis vieno smulkiesiems investuotojams prieinamo KIS, skaičiuojant subfondus kaip atskirus KIS, dalyvių skaičius 2011 gruodžio 31 d. buvo 910.

KIS dalyvių skaičius mažėjo septintą ketvirtį iš eilės

Kaip matyti iš 1 pav., KIS dalyvių skaičius² 2004–2008 m. nuolat augo, tačiau nuo 2008 m. pabaigos ši tendencija pasikeitė ir nuo to laiko Lietuvoje įregistruotų KIS dalyvių skaičius nuolat mažėja. 2011 m. ketvirtąjį ketvirtį dalyvių skaičius sumažėjo 1 353 dalyviais (6,06 %) – iki 20 981. 2011 m. dalyvių skaičius sumažėjo 17 889 dalyviais (46,02 %), prieš metus į Lietuvą registre tuos KIS buvo investavę 38 870 asmenų.

Dalyvių skaičius mažėjo jau septintą ketvirtį iš eilės, paskutinį kartą nedidelis dalyvių skaičiaus padidėjimas buvo užfiksuotas 2010 m. pirmąjį ketvirtį. Dalyvių skaičiaus sumažėjimą 2011 m. lėmė metų pradžioje įvykdyti fondų sujungimai, kai asmenys, turėję kelių IF vienetų ir anksčiau vertinti kaip atskiri dalyviai, po fondų sujungimo tapo vienu dalyviu. Didelę įtaką dalyvių skaičiaus sumažėjimui turėjo Europos šalių skolų krizė ir jos paveikti neigiami fondų rezultatai. Palyginti su didžiausiu KIS dalyvių skaičiumi (43 380), užfiksuotu 2008 m. antrąjį ketvirtį, dabartinis dalyvių skaičius yra daugiau nei du kartus mažesnis.

2011 m. pabaigoje daugiausia dalyvių turėjo UAB „Finasta Asset Management“ valdomi KIS

2011 m. gruodžio 31 d. didžiausia pagal dalyvių skaičių buvo UAB „Finasta Asset Management“. Į jos valdomus investicinius fondus buvo investavę 9 011 dalyviai (žr. 4 pav.). Antra pagal dydį – UAB „SEB investicijų valdymas“, turinti 7 647 dalyvius. Metų pabaigoje 1 893 dalyviai buvo investavę į UAB „DnB NORD investicijų valdymas“ valdomus fondus.

2011 m. labiausiai sumažėjo į UAB „Finasta Asset Management“ valdomus KIS investuojančių asmenų skaičius (61,63 %), 2010 gruodžio 31 d. šie fondai turėjo 26 012 investuotojų. Tokį didelį dalyvių skaičiaus sumažėjimą galima sieti su metų pradžioje vykusiu fondų jungimu. UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomi KIS neteko 1 021 dalyvio (8,98 %), o UAB „DnB NORD investicijų valdymas“ valdomų KIS dalyvių skaičius padidėjo 108 (12,27 %)

² KIS dalyvių skaičius nustatomas sudėjus kiekvieno KIS dalyvių skaičių, jei tas pats asmuo yra investavęs į kelis skirtingus KIS, bendroje statistikoje jis laikomas dviem atskirais dalyviais.

III. KIS TURTAS

KIS valdomo turto pokytį 2011 m. lėmė neigiami investicinės veiklos rezultatai

2011 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje 10 valdymo įmonių valdė 509,75 mln. litų KIS turto. Per ketvirtį bendra Lietuvos KIS turto vertė sumažėjo 1,18 proc. Fondų turtą mažino didesnis investicinių vienetų išpirkimas (71,00 mln. Lt) nei išplatinimas (45,64 mln. Lt) ir prasti investicinės veiklos rezultatai.

2011 m. Lietuvoje registruotų KIS turtas sumažėjo 91,63 mln. litų (15,24 %), 2010 m. pabaigoje KIS valdė 601,37 mln. litų. Per metus buvo išplatinta 247,45 mln. litų vertės KIS vienetų, tačiau išpirkta – 264,81 mln. litų. Galime daryti išvadą, kad kita priežastis, lėmusi turto sumažėjimą 74,27 mln. Lt, yra neigiama investicijų grąža dėl 2011 m. finansų rinkose vykusios korekcijos.

Palyginimui: 2010 m. fondų turtą didino didesnis investicinių vienetų išplatinimas (296,08 mln. Lt) nei išpirkimas (241,65 mln. Lt), dėl kurio KIS turto vertė padidėjo apie 54,43 mln. litų, KIS turtas didėjo ir dėl teigiamos investicijų grąžos – bendras KIS turto padidėjimas 2010 m. sudarė 155,07 mln. litų.

Palyginti su didžiausiu KIS valdyto turto dydžiu (1 261,39 mln. Lt), užfiksuotu 2007 m. ketvirtąjį ketvirtį (žr. 1 pav.), dabartinis valdomas turtas yra 751,64 mln. litų (59,59 %) mažesnis.

2011 m. pabaigoje didžiausią turto dalį valdė UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomi KIS

Kaip matyti iš 6 pav., didžiausią KIS turto dalį valdo UAB „SEB investicijų valdymas“ – 43,06 proc. visos KIS rinkos, arba 219,48 mln. litų (prieš metus – 41,03%, arba 247,03 mln. Lt). UAB „Finasta Asset Management“, pirmaujanti pagal KIS dalyvių skaičių, užima antrą poziciją pagal valdomą turtą, kuris sudaro 95,50 mln. litų (18,74 % rinkos). 2011 m. daugiausia padidėjo UAB „Lords LB Asset Management“ valdomas turtas – nuo 39,19 iki 75,62 mln. litų, o pagal valdomą turtą užimama dalis pakilo nuo 6,34 iki 14,83 proc.

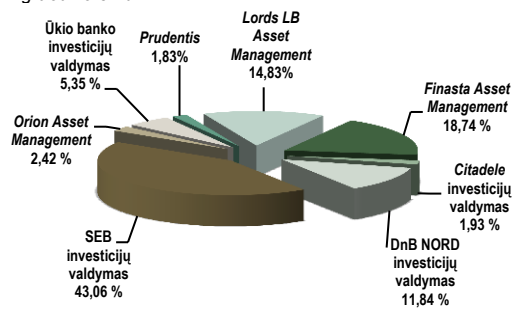
Didžiausi pagal turtą buvo UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomi KIS

2011 m. gruodžio 31 d. didžiausias pagal turtą investicinis fondas buvo „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60“ (buvęs „SEB pasaulio rinkų fondų fondas“), valdantis 112,14 mln. litų turtą (žr. 7 pav.), antras – „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60“ (buvęs „SEB akcijų fondų fondas“), kurio valdomas turtas buvo 96,34 mln. litų, trečias – „Lords LB Baltic Fund I“ (50,48 mln. Lt).

Atlikus KIS, visą ketvirtąjį ketvirtį vykdžiusių veiklą, veiklos analizę, matyti, kad 20 KIS turtas padidėjo, o 12 – sumažėjo. Daugiausia padidėjo UAB „Lords LB Asset Management“ valdomo nekilnojamojo turto fondo „Lords LB Baltic Fund I“ turtas – nuo 48,84 iki 57,49 mln. litų. Taip pat daugiau nei po 5 mln. litų išaugo UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomų dviejų KIS turtas. Reikšmingiausiai sumažėjo užfiksuotas „DnB NORD pinigų rinkos fondo“ valdomas turtas – nuo 65,68 iki 40,58 mln. litų.

Vidutinis Lietuvoje registruotų valdymo įmonių valdomas KIS (įskaitant subfondus) turtas 2011 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje buvo 15,93 mln. litų (III ketvirčio pabaigoje – 14,74 mln. Lt).

6 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ* 2011 m. gruodžio 31 d.

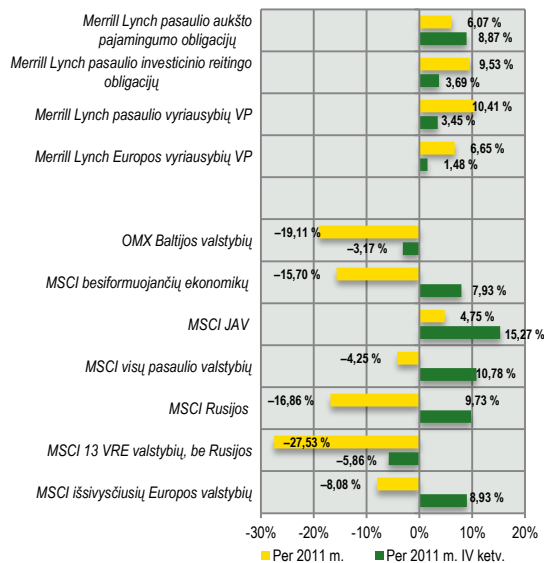
*Neįtrauktos UAB „MP Pension Funds Baltic“ ir UAB „Synergos Capital International“, kurių valdomi KIS 2011 m. gruodžio 31 d. neturėjo dalyvių.

7 pav. KIS valdomas turtas 2011 m. gruodžio 31 d. (mln. Lt)

IV. KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

8 pav. Pasaulio rinkas atspindinčių indeksų pokyčiai

2 lentelė. Svertiniai KIS vienetų vertių pokyčiai (proc.)

KIS rūšis	2011 m. IV kv.	2011 m.
Akcijų KIS	▲ 4,0	▼ 18,6
Mišraus investavimo KIS	▲ 4,2	▼ 8,0
Obligacijų KIS	▲ 1,3	▼ 0,7
Pinigų rinkos KIS	▲ 0,3	▲ 1,4
Bendras svertinis visų KIS pokytis	▲ 3,4	▼ 11,4

*2011 m. ketvirtą ketvirčio svertiniai vienetų vertės pokyčio vidurkiai apskaičiuoti naudotas gruodžio 31 d. KIS turtas; 2011 m. svertiniam vienetų vertės pokyčio vidurkiui apskaičiuoti – 2010–2011 m. vidutinis KIS turtas.

3 lentelė. KIS vienetų vertių pokyčiai (proc.)

Fondo pavadinimas	2011 m. IV kv.	2011 m.
Akcijų KIS		
Finasta Infinity fondas	▲ 2,4	▼ 22,1
Finasta Vitality fondas	▲ 6,2	▼ 14,8
Finasta naujosios Europos TOP20 subfondas	▼ 6,2	▼ 30,3
Finasta Rusijos TOP20 subfondas	▲ 6,6	▼ 22,7
Finasta pasaulio akcijų fondų subfondas	▲ 5,3	▼ 15,8
OMX Baltic Benchmark Fund	▼ 3,2	▼ 24,6
ZPR Amerikos mažos kapitalizacijos bendrovių akcijų fondas	▲ 27,3	▼ 3,8
DnB NORD akcijų fondų fondas	▲ 6,2	▼ 13,2
Citadele Baltijos jūros valstybių fondas	▲ 5,7	▼ 22,3
SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 100	▲ 6,3	▼ 13,0
Ūkio banko racionalaus investavimo fondas	▲ 12,3	▼ 15,8
Ūkio banko Europos subfondas	▲ 7,6	▼ 11,8
Ūkio banko JAV subfondas	▲ 12,6	▼ 1,4
Ūkio banko Kinijos subfondas	▲ 13,2	▼ 19,7
Ūkio banko Rusijos subfondas	▲ 8,2	▼ 30,0
Ūkio banko Žaliavų subfondas	▲ 1,0	–
Prudentis Baltic Fund	▼ 1,8	▼ 19,7
Mišraus investavimo KIS		
Finasta lanksiosios strategijos subfondas	▲ 2,1	▼ 12,4
Finasta Integrity fondas	▼ 0,1	▲ 1,1
SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60	▲ 4,5	▼ 8,5
Prudentis Global Value Fund	▲ 4,0	▼ 11,5
Rigel Global Macro fund	▲ 0,3	▼ 0,2
Obligacijų KIS		
Finasta besivystančios Europos obligacijų subfondas	▲ 1,0	▼ 0,4
Ūkio banko obligacijų fondas	▲ 1,9	▼ 1,2
Pinigų rinkos KIS		
DnB NORD pinigų rinkos fondas	▲ 0,3	▲ 1,4
Ūkio banko pinigų rinkos priemonių subfondas	▲ 0,1	▲ 0,4

Įvykiai pasaulyje reikšmingai paveikė finansų rinkų rezultatus

2011 m. pasaulyje įvyko keletas reikšmingų įvykių, labai paveikusių finansų rinkų rezultatus: protestai ir perversmas Egipte, neramumai Libijoje, žemės drebėjimas Japonijoje ir galiausiai JAV bei Europos šalių skolų problemos, kurias vis dar mėginama spręsti. Akcijų rinkos neigiamai reagavo į šiuos įvykius, tik JAV rinką atspindintis akcijų indeksas 2011 m. kilo, kitų indeksų pokytis buvo neigiamas. Per metus daugiausia sumažėjo indeksas, rodantis 13 VRE valstybių (be Rusijos) akcijų rinkų pokyčius (–27,53 %), taip pat reikšmingai krito Baltijos valstybių (–19,11 %) ir Rusijos (–16,86 %) indeksai. Obligacijų ir VVP rinkos 2011 m. kilo nuo 6,07 iki 10,41 proc. Paskutinį ketvirtį didžioji akcijų rinkų indeksų dalis didėjo (nuo 7,93 iki 15,27 %), tačiau Baltijos valstybių ir 13 VRE valstybių (be Rusijos) indeksai sumažėjo (atitinkamai –3,17 ir –5,86 %). Obligacijų ir VVP indeksai ketvirtį kilo – nuo 1,48 iki 8,87 proc.

Korekcijos pasaulio akcijų rinkose lėmė neigiamus KIS rezultatus 2011 m.

Korekcijos pasaulio akcijų rinkose neigiamai veikė 2011 m. KIS rezultatus, tik pinigų rinkos KIS vienetų vertės 2011 m. vidutiniškai kilo 1,4 proc. (žr. 2 lentelę). Obligacijų KIS, investuojančių į nerizikingas turto klases (obligacijas ir VVP), vienetų vertės vidutiniškai krito mažiausiai – 0,7, mišraus investavimo KIS – 8,0, o rizikingiausių, į akcijas investuojančių KIS, vienetų vertės vidutiniškai sumažėjo 18,6 proc. Visų KIS, į kuriuos gali investuoti ir neprofesionalūs investuotojai, vienetų vertės 2011 m. vidutiniškai nukrito 11,4 proc.

Paskutinis ketvirtis buvo sėkmingas Lietuvoje registruotiems KIS – užfiksuotas bendras svertinis visų KIS vienetų vertės padidėjimas 3,4 proc. Akcijų KIS vienetų vertės didėjo 4,0, mišraus investavimo KIS – 4,2, obligacijų KIS – 1,3, pinigų rinkos KIS – 0,3 proc.

2011 m. didėjo trijų neprofesionaliems investuotojams platinamų KIS vienetų vertės

2011 m. didėjo tik 3 KIS vienetų vertė (nuo 0,4 iki 1,4 %): 2 pinigų rinkos KIS ir 1 mišraus investavimo KIS (žr. 3 lentelę). Kitų fondų vienetų vertės krito nuo 0,4 iki 30,3 proc. Sparčiausiai didėjo „DnB NORD pinigų rinkos fondas“ vienetų vertė – 1,4 proc., o daugiausia sumažėjo – 30,3 proc. – „Finasta naujosios Europos TOP20 subfondas“ vienetų vertė.

Ketvirtojo ketvirčio rezultatai buvo priešingi – šiuo laikotarpiu mažėjo tik 4 KIS vienetų vertės (nuo 0,1 iki 6,2 proc.), o kitų fondų vertės didėjo (nuo 0,1 iki 27,3 proc.). Daugiausia (27,3 proc.) padidėjo „ZPR Amerikos mažos kapitalizacijos bendrovių akcijų fondas“ vienetų vertė.

V. KIS INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA

Daugiausia KIS lėšų investuota į kitus KIS

2011 m. pabaigoje didžiausią KIS investicijų dalį (46,57 %) sudarė investicijos į kitų KIS vienetų ar akcijas, kurių vertė metų pabaigoje buvo 237,38 mln. litų (žr. 9 pav.). Didžiausia lėšų, investuotų į KIS, dalis buvo paskirstyta į akcijų KIS (žr. 10 pav.). Investicijos į juos sudarė 34,75 proc. viso KIS portfelio (177,13 mln. Lt), kita jų dalis teko skolos vertybinių popierių KIS, į kuriuos investuota 8,12 proc. (41,40 mln. Lt), ir kitiems KIS – 3,70 proc. (18,85 mln. Lt). 2011 m. investicijų į akcijų KIS dalis padidėjo nuo 31,69 iki 34,75 proc., o investicijų į skolas KIS – nuo 6,07 iki 8,12 proc., investicijos į kitus KIS sumažėjo nuo 4,94 iki 3,70 proc.

Antra pagal populiarumą investicija – akcijos. Į jas tiesiogiai investuota 25,23 proc. KIS turto (128,63 mln. Lt). 2010 m. pabaigoje investicijų į akcijas dalis sudarė 28,79 proc., arba 173,32 mln. litų KIS turto.

2011 m. gruodžio 31 d. tiesioginės investicijos į VVP sudarė 10,85 proc., arba 55,32 mln. litų, prieš metus į VVP buvo investuota 14,03 proc. fondų lėšų (84,48 mln. Lt). Įmonių SVP sudarė 10,82 proc. fondų turimų investicijų (55,17 mln. Lt) (2010 m. pabaigoje – 32,95 mln. Lt, arba 5,47 %). 2011 m. indėliai KIS portfeliuose padidėjo nuo 1,43 iki 3,75 proc. ir metų pabaigoje sudarė 19,14 mln. litų. Gryniaisiais pinigais atsiskaitomojoje sąskaitoje KIS laikė 3,38 proc. fondų lėšų (2010 m. – 7,15 %). Išvestinės finansinės priemonės ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos ir kt.) sudarė nereikšmingą fondų investicijų dalį.

2011 m. didėjo investicijos į įmonių SVP ir skolas KIS, mažėjo akcijų ir akcijų KIS dalis fondų portfeliuose

Investicijas į kitus KIS priskyre atitinkamoms tiesioginėms investicijoms (akcijų KIS – investicijoms į akcijas, skolas KIS – investicijoms į įmonių skolas VP), galime apibendrinti investicijų pasiskirstymą 2011 m. (žr. 11 pav.). Didžiausią KIS investicijų dalį (59,98 %, arba 305,76 mln. Lt) sudaro investicijos į akcijas ir akcijų KIS, 2011 m. jų dalis sumažėjo (2010 m. pabaigoje į akcijas ir akcijų KIS buvo investuota 60,48 proc. viso KIS turto, arba 364,09 mln. Lt). Įmonių SVP ir skolas KIS teko 18,94 proc. investicijų (96,57 mln. Lt), o 2010 m. pabaigoje – 11,55 proc. viso KIS turto (69,52 mln. Lt).

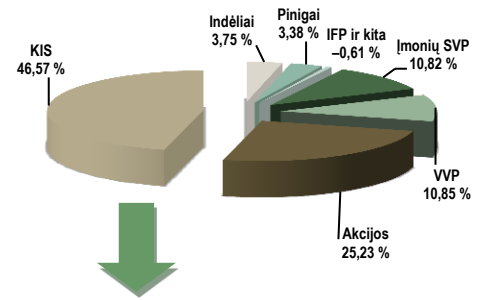
2011 m. didžioji KIS turto dalis investuota eurais

Kaip matyti iš 12 pav., 2011 m. gruodžio pabaigoje didžiausia dalis (apie 47,71 %) KIS turto investuota eurais, t. y. 243,22 mln. litų (2010 m. gruodžio mėn. – 39,86 %, arba 239,98 mln. Lt). KIS investicijos JAV doleriais sudarė 29,53 proc. fondų turto (2010 m. – 27,09 %), investicijos litais – 11,29 proc. (57,57 mln. Lt), prieš metus – 22,04 proc. (132,69 mln. Lt). Kita KIS lėšų dalis buvo investuota Švedijos kronomis (2,34 %), Japonijos jenomis (1,72 %) ir kitomis valiutomis.

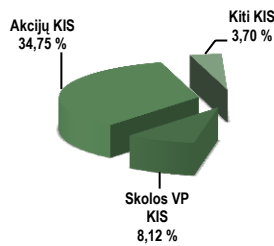
Didžiausia KIS valdomo turto dalis investuota Liuksemburge ir Lietuvoje

Išanalizavus visų KIS investicijų pasiskirstymą pagal šalis (žr. 13 pav.), matyti, kad daugiau nei 54 proc. viso turto investuota Liuksemburge ir Lietuvoje. Po šių šalių pagal investicijų dydį yra Airija (10,32 %), Estija (8,94 %) ir Rusija (3,41 %). KIS Liuksemburge, Airijoje investuoja į šiose šalyse įsteigtus KIS, o Estijoje ir Rusijoje – į nuosavybės vertybinius popierius. Be to, Lietuvoje registruoti KIS yra investavę JAV, Lenkijoje, Švedijoje, Rumunijoje, Prancūzijoje ir kitose šalyse.

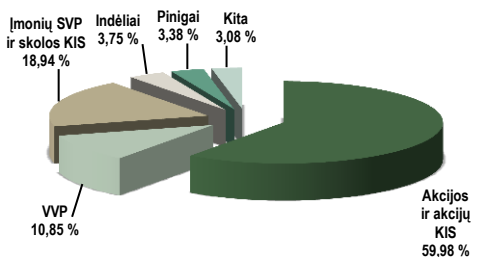
9 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2011 m. gruodžio 31 d.

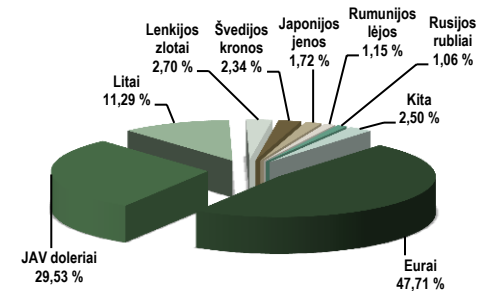
10 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis (proc. viso KIS investicijų portfelio) 2011 m. gruodžio 31 d.

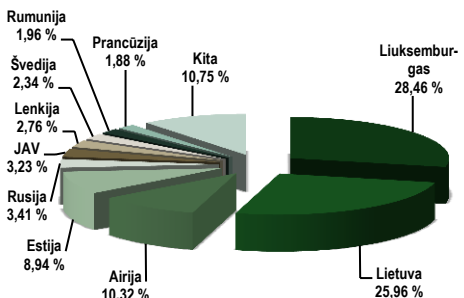
11 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas 2011 m. gruodžio 31 d.

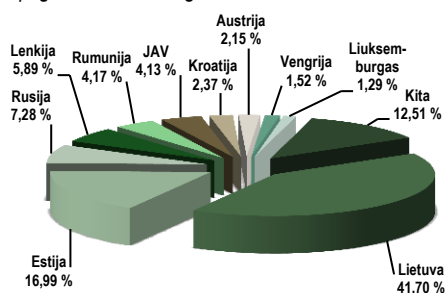
12 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valiutas 2011 m. gruodžio 31 d.

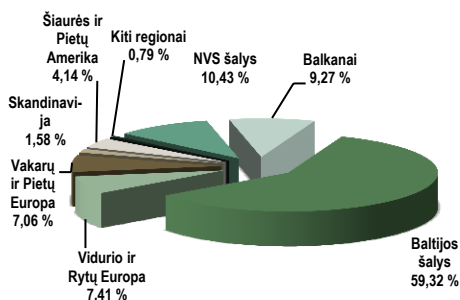
13 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2011 m. gruodžio 31 d.

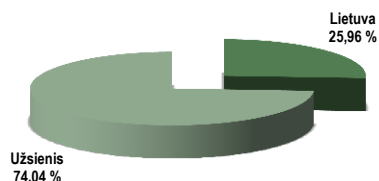
14 pav. Tiesioginių KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2011 m. gruodžio 31 d.

15 pav. Tiesioginių KIS investicijų pasiskirstymas pagal regionus 2011 m. gruodžio 31 d.

16 pav. Visos KIS investicijos Lietuvoje ir užsienyje 2011 m. gruodžio 31 d.

2011 m. KIS Lietuvoje tiesiogiai investavo mažiau

Didžiausia tiesioginių KIS investicijų (akcijos, įmonių SVP, VVP) dalis tenka Lietuvai (41,70 %), po jos – Estijai (16,99 %), Rusijai (7,28 %) ir Lenkijai (5,89 %) (žr. 14 pav.) Į akcijas, įmonių SVP ir VVP 2011 m. pabaigoje Lietuvoje buvo investuota 99,72 mln., Estijoje – 40,64 mln., Rusijoje – 17,40 mln., o Lenkijoje – 14,08 mln. litų.

2011 m. sumažėjo tiesioginių investicijų, tenkančių Lietuvai, dalis (2010 m. gruodžio 31 d. jos sudarė 52,83 proc. visų investicijų, arba 153,60 mln. Lt). Tiesioginių KIS investicijų dalis, tenkanti Estijai, 2011 m. padidėjo – atitinkamai nuo 6,11 iki 16,99 proc. (nuo 17,77 iki 40,64 mln. Lt), Rusijos dalis sumažėjo nuo 12,95 iki 7,28 proc. (nuo 37,65 iki 17,40 mln. Lt).

Tiesioginės investicijos orientuojamos į Baltijos šalis

Analizuodami tiesioginių investicijų pasiskirstymą pagal regionus, matome (žr. 15 pav.), kad Lietuvoje registruoti KIS didžiausią savo lėšų dalį (59,32 %, arba 141,85 mln. Lt) tiesiogiai investavo į Lietuvos, Estijos ir Latvijos įmonių akcijas, įmonių SVP ir VVP. NVS šalyse tiesiogiai investuota 10,43, Balkanų šalyse – 9,27, VRE šalyse – 7,41, Vakarų ir Pietų Europos šalyse – 7,06, Skandinavijoje – 1,58, kituose regionuose – 0,79 proc. KIS lėšų. Prieš metus, 2010 m. pabaigoje, į Baltijos šalis KIS tiesiogiai buvo investavę 59,51 proc. (173,04 mln. Lt), NVS šalyse – 14,91 proc., Balkanų šalyse – 9,59 proc. savo valdomo turto.

Kaip matyti iš 16 pav., Lietuvoje buvo investuota 25,96, o užsienyje – 74,04 proc. viso KIS turto (prieš metus Lietuvoje – 34,66, o užsienyje – 65,34%).

VI. LIETUVOJE VIEŠAI PLATINAMI UŽSIENIO KIS

Užsienio KIS, platinamų Lietuvoje, vertė 2011 m. sumažėjo

2011 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertė buvo 1 004,94 mln. litų (žr. 17 pav.). Per metus valdomo turto vertė sumažėjo 20,83 proc. (2010 m. pabaigoje Lietuvoje buvo išplatinta 1 269,43 mln. Lt vertės užsienio KIS vienetų). Pagrindinė turto vertės mažėjimo priežastis buvo neigiama investicinė grąža, kuriai darė įtaką neramumai Egipte ir Libijoje, žemės drebėjimas Japonijoje ir galiausiai JAV bei Europos šalių skolų problemos, kurias vis dar mėginama spręsti. Didesnis vienetų išpirkimas nei išplatinimas taip pat prisidėjo prie bendro KIS valdomo turto mažėjimo. Kaip matyti iš 18 pav. duomenų, 2011 m. išplatintų užsienio KIS vertė buvo 313,88 mln. litų mažesnė nei išpirktų vienetų vertė.

2011 m. gruodžio 31 d. duomenimis, buvo 54,4 tūkst. užsienio KIS dalyvių (2010 m. pabaigoje – 58,9 tūkst., 2009 m. – 54 tūkst., 2008 m. – 37,6 tūkst., o 2007 m. – 39,3 tūkst.), per 2011 m. dalyvių skaičius sumažėjo 7,63 proc. Palyginti su praėjusių metų pabaiga, fondai neteko 4 494 dalyvių.

Didžiausia išplatinto užsienio KIS vertė priklausė AB „Swedbank“ ir AB SEB bankas klientams

Pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę rinkoje vyraavo dvi bendrovės (žr. 19 pav.). SEB banko išplatintų užsienio fondų vertė 2011 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje sudarė 447,98 mln., o AB „Swedbank“ – 463,49 mln. litų. Šioms dviem bendrovėms, turinčioms didelį platinimo tinklą, teko 90,70 proc. visų Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertės. Kitų platintojų užimama rinkos dalis pagal išplatintų užsienio KIS turto vertę svyravo nuo 0,05 iki 3,01 proc.

Didžiausias platintojas pagal dalyvių skaičių buvo AB SEB bankas (žr. 20 pav.), kurio platinamuose užsienio fonduose kaupė 38,38 proc. investuotojų, AB „Swedbank“ – 36,57 proc., *Nordea Bank Finland Plc* Lietuvos skyriaus – 18,65 proc.

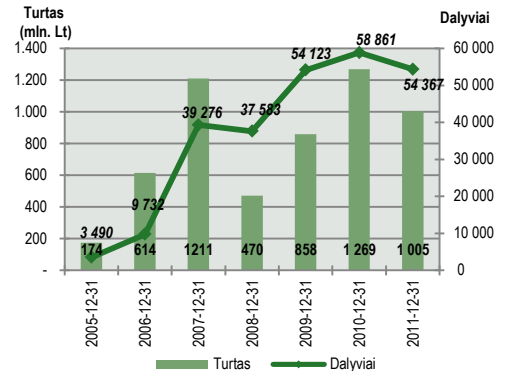
Užsienyje registruoti KIS yra populiariausi tarp Lietuvos investuotojų

Remiantis bendrovių pateiktais duomenimis, Lietuvoje viešai platinamų KIS³ turtas 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 514,69 mln. litų, dalyvių skaičius – 75 348. 2011 m. ketvirtąjį ketvirtį turtas padidėjo 0,82, o dalyvių skaičius sumažėjo 3,50 proc. (III ketvirčio pabaigoje buvo 1 502,33 mln. Lt turto ir 78 078 dalyviai). Bendras Lietuvos investuotojams viešai siūlomų KIS skaičius buvo 93 (30 Lietuvoje įsteigtų KIS ir 63 užsienio KIS), be to, buvo platinami 13 Lietuvos ir 269 užsienio KIS subfondų vienetai).

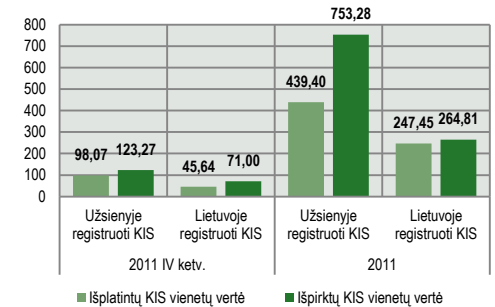
Lietuvos KIS turto vertė 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 495,19 mln. litų mažesnė nei užsienio KIS Lietuvoje išplatintų vienetų vertė, be to, Lietuvos KIS turėjo 33,4 tūkst. dalyvių mažiau.

Vertinant pagal vienetų platinimo, turto ir dalyvių kitimo dinamiką, galima įžvelgti tendenciją, kad užsienio KIS yra dažniau investuotojų pasirenkamas produktas nei Lietuvoje įsteigti fondai.

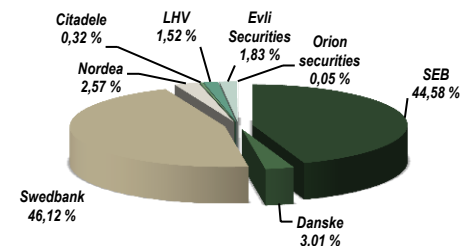
17 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita 2005–2011 m.

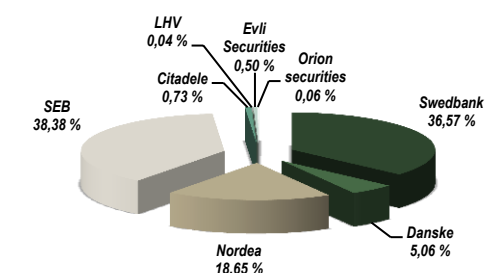
18 pav. Lietuvoje registruotų KIS ir užsienio KIS platinimas bei išpirkimas (mln. Lt)

19 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją 2011 m. gruodžio 31 d.

20 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją 2011 m. gruodžio 31 d.

³ Lietuvos KIS turtas ir užsienio KIS turto, išplatinto Lietuvoje, dalis.